

F 3/11

Auktoriserade revisorn A-son har hos Revisorsnämnden (RN) ansökt om förhandsbesked enligt 25 § revisorslagen (2001:883) huruvida han kan äga 25 procent av aktierna i ett aktiebolag, nedan moderbolaget.

Av A-sons ansökan till RN framgår följande. Han har den 10 februari 2011 förvärvat 25 procent av aktierna i moderbolaget som bedriver mindre konsultverksamhet inom administration och ekonomi. Anskaffningspriset var 25 000 kr. Han är finansiär och passiv delägare. Tanken är att hans barn senare ska arva hans aktiepost. Moderbolaget är ett förvaltande bolag och äger idag 100 procent av aktierna i ett annat aktiebolag, nedan D-bolaget. Aktierna i D-bolaget köptes i slutet av mars 2011 för 6,6 mnkr. Moderbolaget och D-bolaget ska fusioneras under hösten 2011. D-bolaget äger i sin tur 100 procent av aktierna i ett tredje aktiebolag, nedan T-bolaget, som bedriver teknisk fastighetsservice och entreprenadverksamhet inom el- och ventilationsbranschen. T-bolaget beräknas under kommande räkenskapsår omsätta 42 mnkr och ha 30 anställda. Han har revisionsuppdrag i mindre elföretag på annan ort än den där T-bolaget bedriver sin verksamhet. Ingen av hans revisionsklienter finns representerade i styrelsen eller innehar aktier i något av de tre aktuella bolagen.

RN har inhämtat årsredovisningen för moderbolaget för räkenskapsåret 1 juli 2009–30 juni 2010. Av årsredovisningen framgår att moderbolagets nettoomsättning uppgick till ca 365 000 kr och att balansomslutningen uppgick till ca 700 000 kr. Vidare har RN inhämtat årsredovisningen för T-bolaget för räkenskapsåret 1 maj 2009–30 april 2010. Av denna framgår att T-bolagets nettoomsättning uppgick till ca 56 mnkr, att balansomslutningen uppgick till ca 9,3 mnkr och att bolaget under året hade i medeltal 42 anställda.

RN gör följande bedömning.

Av 25 § första stycket revisorslagen följer att en revisor inte får utöva s.k. sidoverksamhet – dvs. annan verksamhet än revisionsverksamhet och verksamhet som har ett naturligt samband med revisionsverksamhet – om utövandet är av sådan art eller omfattning att det kan rubba förtroendet för revisorns opartiskhet eller självständighet eller om utövandet på annat sätt är oförenligt med den ställning som följer av behörigheten att utföra lagstadgad revision. Av andra stycket samma paragraf framgår att RN på ansökan av en revisor ska meddela förhandsbesked om huruvida en viss verksamhet är förenlig med kravet i första stycket.

Av revisorslagens förarbeten framgår att revisionens intressenter överhuvudtaget inte ska behöva räkna med att en revisor har sidouppdrag som kan gå ut över eller komma i konflikt med revisionsuppdraget. Av lagförarbetena framgår vidare att sidoverksamhet i form av omfattande affärsverksamhet regelmässigt utgör ett hot mot revisorns opartiskhet och självständighet.¹

A-sons fråga gäller ett aktieinnehav om 25 procent av aktierna i moderbolaget. Av A-sons ansökan framgår att moderbolaget är ett förvaltande bolag och att den övervägande delen av verksamheten bedrivs i det helägda T-bolaget. RN:s bedömning görs därför mot hela den samlade affärsverksamheten i koncernen. Den verksamhet som bedrivs i T-bolaget är enligt RN:s uppfattning, med hänsyn till vad som ovan sagts om T-bolagets omsättning, balansomslutning och antal anställda, av större omfattning och A-son kommer genom innehavet av aktieposten i

¹ Se prop. 2000/01:146, s. 55 och s. 107.

moderbolaget att engageras i en mycket omfattande affärsverksamhet. Enligt RN:s uppfattning är den nu aktuella affärsverksamheten av sådan omfattning att den träffas av det ovan nämnda förarbetsuttalandet. Av A-sons ansökan framgår också att han har revisionsklienter som bedriver verksamhet i samma bransch som T-bolaget, något som också är ägnat att leda till ett förtroendehot. Att hans revisionsklienter bedriver sin verksamhet på annan ort föranleder ingen annan bedömning.

RN finner vid en samlad bedömning att innehavet av 25 procent av aktierna i moderbolaget kan rubba förtroendet för A-sons opartiskhet och självständighet. Han kan således inte inneha den aktuella aktieposten.

Ärendet har avgjorts av RN genom dess tillsynsnämnd. I beslutet har deltagit hovrättspresidenten Sten Andersson, ordförande, hovrättspresidenten Gunnel Wennberg, vice ordförande, advokaten Rune Brännström, regionskattechefen Marie Carlsson, auktoriserade revisorn Bertel Enlund, direktören Per-Ola Jansson, skattejuristen Kerstin Nyquist, enhetschefen Bertil Sjöo och auktoriserade revisorn Anita Österholm. Vid ärendets slutliga handläggning har i övrigt närvarit direktören Peter Strömberg, chefsjuristen Adam Diamant, revisionsdirektören Gunnar Abrahamsson samt avdelningsdirektören Johanna Gustafson som har föredragit ärendet.